Самостійна робота. Літературна мова та її норми

20 хв · 12 балів · уміння: Розпізнавати словосполучення з порушенням лексичної норми; Добирати речення без порушень норм літературної мови; Відновлювати логічну послідовність речень у тексті про мовні норми; Співвідносити види мовних норм із прикладами; Визначати причину помилки в реченні; Аналізувати речення й знаходити те, що побудоване без помилки

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке словосполучення НЕ відповідає нормі літературної мови? (1 б.)

А) добавити кілька слів
Б) ставити запитання
В) дотримуватися норм
Г) вести перемовини

2. Оберіть усі речення, у яких немає порушень норм літературної мови. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Мені нічого додати до сказаного.
Б) Зайду іншим разом.
В) Має заключення слідуюче.
Г) Не збираюся доказувати свою правоту.
Д) Є виключення з правил.
Е) Це правило має виняток.

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Проте щоб усвідомити норми й користуватися ними якнайповніше, кожен має спеціально навчатися.
Б) Спочатку дитина без спеціального навчання переймає вміння говорити від батьків, родичів і друзів.
В) Тому цей процес триває впродовж усього життя.
Г) Потім, наслідуючи мовлення інших, мовець опановує мовні норми.

4. Установіть відповідність між видом норми й прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Орфографічна норма 2. Лексична норма 3. Морфологічна норма 4. Синтаксична норма	А. любі малята Б. Сніг лежить незайманим обрусом В. випрасувати одяг Г. душею Д. споконвіку

5. Установіть відповідність між реченням із помилкою й причиною помилки. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Лікар дуже тактичний, він ніколи не ображає пацієнтів. 2. Я щодня ходю до школи. 3. Мій брат старший сестри. 4. Я даю згоду на створення цеї програми.	А. вплив діалектної вимови Б. порушення синтаксичної сполучуваності слів В. сплутування слів зі схожим звучанням Г. порушення розділових знаків Д. ненормативна форма займенника

6. Яке речення побудовано без помилки? (2,5 б.)

А) Мовлення фахівця має бути професіональним і змістовним.
Б) Мовлення фахівця має бути правильним і змістовим.
В) Мовлення фахівця має бути правильним і змістовним.
Г) Мовлення фахівця має бути вірним і змістовним.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке словосполучення НЕ відповідає нормі літературної мови? (1 б.)

А) іншим разом
Б) дати добро
В) доводити свою думку
Г) вести ділові перемовини

2. Оберіть усі речення, у яких немає порушень норм літературної мови. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Я щиро дякую вам за допомогу.
Б) Прошу вас дати відповідь на запитання.
В) Мені важко доказувати свою правоту.
Г) Давайте задавати питання до доповідача.
Д) Це правило має кілька винятків.

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Порушення норми спричиняє, наприклад, сплутування слів зі схожим звучанням.
Б) Так, помилкою є вживання слова тактичний замість слова тактовний.
В) Мовна система потребує упорядкованості.
Г) Її надають мовні норми.

4. Установіть відповідність між видом норми й прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Орфографічна норма 2. Лексична норма 3. Стилістична норма 4. Морфологічна норма	А. шановні колеги Б. погладити по голівці В. Сніг лежить незайманим обрусом Г. м’ята Д. найближчий

5. Установіть відповідність між реченням із помилкою й причиною помилки. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Цей учень має великий талан до математики. 2. Я вже косю траву в саду. 3. Він молодший брата на три роки. 4. Ми чекали початку цеї лекції.	А. порушення синтаксичної сполучуваності слів Б. вплив діалектної вимови В. ненормативна форма займенника Г. сплутування слів зі схожим звучанням Д. порушення розділових знаків

6. Яке речення побудовано без помилки? (2,5 б.)

А) Ми розглянули слідуюче питання порядку денного.

Б) Давайте зробимо виключення для цього учня.

В) Я лишаю вас слова, бо ви порушили регламент.

Г) Ми розглянули наступне питання порядку денного.

Джерела:

- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 13
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 13, 14
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 14
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 14, 15
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 15
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 15, 16